

IV

(Tájékoztatások)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

TANÁCS

A Tanács következtetései: Demográfiai kihívások – az előttünk álló út

(2020/C 205/03)

TUDATÁBAN ANNAK, HOGY

1. A 2019–2024-es időszakra szóló stratégiai menetrendben az Európai Tanács megállapítja, hogy új alapot kell teremteni az Unió hosszú távú, fenntartható és inkluzív növekedéséhez, valamint meg kell erősíteni az Unión belüli kohéziót. Ehhez meg kell valósítanunk gazdaságaink felfelé irányuló konvergenciáját és választ kell adnunk egy sor kihívásra, köztük a demográfiai változás jelentette kihívásokra.
2. A szociális jogok európai pillére irányjelzőként szolgál a hathatós foglalkoztatási és szociális eredmények eléréséhez a klímasemlegeségre való társadalmilag igazságos és méltányos átállás, a digitalizáció és a demográfiai változás terén.
3. A Covid19-világjárvány kitörése és terjedése példátlan globális kihívás, amely más-más módon lesz majd hatással társadalmaink, gazdaságaink, munkaerőpiacaink, egészségügyi és szociális ellátórendszereink különböző ágazataira, a családok költségvetésére és polgáraink mindennapi életére, ami újabb demográfiai kihívásokat idézhet elő.
4. A klíma és a technológia változásai, valamint a demográfiai változások mind hatással vannak társadalmainkra és életmódunkra, és alakítják azokat. ⁽¹⁾ Mivel a fenntartható fejlődéshez és az inkluzív gazdasági növekedéshez humán tőkére és új, innovatív megoldásokra van szükség, minden tagállamban támogatni kell a demográfiai megújulást, amelynek uniós szinten éppolyan prioritást kell biztosítani, mint a klímasemlegeségnek és a digitalizációnak. A demográfiai megújulásnak horizontális módon, már a kezdetektől be kell épülnie a Bizottság minden jövőbeli kezdeményezésébe, és tükröződnie kell azokban.
5. Az Unión belüli munkavállalói mobilitás és a demográfiai változások kölcsönösen hatással vannak egymásra, és e mobilitás egyes régiókban enyhíti, máshol felerősíti a demográfiai nyomást. A munkavállalók szabad mozgása az Európai Unió alapvető szabadságainak egyike, és ennek a jövőben is így kell maradnia. Noha szabad mozgás megkönnyítette az Unión belüli munkavállalói mobilitást, az EU egyes régióiban különféle jelenségekkel járt: a képzett munkaerő elvándorlásával, bevándorlásával vagy éppen visszavándorlásával, a képzett munkaerő cirkulációjával, valamint általános népességsökkenéssel. Fontos, hogy a fejlődésben lemaradt térségekben olyan feltételeket biztosítsunk, amelyek élénkítik és vonzóbbá teszik őket, hozzájárulva ezzel fenntartható fejlődésükhöz.
6. A munkavállalók szabad mozgását a Covid19-világjárvány idején is teljeskörűen fenn kell tartani, ugyanakkor meg kell tenni minden szükséges intézkedést a vírus terjedésének megelőzése, valamint a sérülékeny munkavállalók jogainak és egészségének védelme érdekében.

⁽¹⁾ Politikai iránymutatás a hivatalba lépő következő Európai Bizottság számára (2019–2024).

7. Az Európai Unió munkaerő-állománya (a 20 és 64 év közötti korcsoport) 2023 és 2060 között az előrejelzések szerint 8,2 %-kal (mintegy 19 millió fővel) fog csökkenni. A nyugdíjasok egyre növekvő korcsoportja számára ennek a csökkenő munkaképes korú népességnek kell kitermelnie a nyugdíjak kifizetéséhez és az egészségügyi szolgáltatások fenntartásához szükséges forrásokat, ami veszélyezteti a nyugdíjrendszerek fenntarthatóságát és megfelelőségét ^(*). A gazdasági növekedés fenntartása érdekében fontos egyrészt a készségekbe történő beruházás, mert így lehet elősegíteni a termelékenység növekedését, valamint a rendelkezésre álló munkaerő-állomány teljes kihasználását a nők, illetve a jelenleg alulreprezentált csoportok – különösen a fiatalok, az idősek és a fogyatékkal élők – integrálásával, másrészt fontos – amennyiben helyénvaló, a nemzeti hatáskörök tiszteletben tartásával – a jogszerű migráció mérlegelése a munkaképes korú népesség csökkenésének mérséklése céljából.
8. Az Európai Unió demográfiai tendenciái egyértelműen a népesség előregedése felé mutatnak: a termékenységi arányszám helyenként jóval a 2,1-es reprodukciós termékenységi arány alatt van ^(*). Az Európai Unió teljes népességének közel ötöde (19,7 %) 65 év feletti, 2050-re pedig ez a korcsoport várhatóan a teljes népesség 28,5 %-át fogja kitenni ^(*). Ez a függőségi ráta folyamatos emelkedésére mutat rá. Az előregedő társadalom kihívásokat hoz magával, ugyanakkor lehetőségeket is rejt magában a gazdasági és társadalmi fejlődés, valamint a társadalom egésze szempontjából. Fontos szerepet játszhat a munkahelyteremtésben és a különböző ágazatok tevékenységeinek támogatásában. Az orvostudomány, a közegészségügyi ellátás, a szociális biztonság, a szegénység felszámolása, valamint más egyéb területeken elért haladásnak köszönhetően tovább és egészségesebben élünk, így újabb lehetőségek jelennek majd meg az ezüst gazdaságban és az ápolási-gondozási ágazatban. Gazdasági jelentősége mellett az „ezüst gazdaság” a társadalmi és kulturális haladás jeleként értékelendő, és az európai idősek pozitív és társadalmilag elfogadott identitásával hozható kapcsolatba. A várható élettartam növekedése és az életminőség javulása az EU alapértékei közé tartozó szociális modell sikereként értékelendő. Az öregedéssel kapcsolatos elsőszámú célkitűzés ezért megfelelően célzott szakpolitikák kialakítása és átfogó, az életkornak megfelelő, a teljes élettartamra kiterjedő egészségügyi ellátórendszer biztosítása, különös tekintettel az eltartott személyekre.
9. Az időskorúak a társadalom értékes tagjai, ezért helyénvaló, hogy a lehető legteljesebb mértékben, ténylegesen részt vegyenek a társadalmi életben, életüket pedig méltósággal és a lehető legfüggetlenebb módon kell tudniuk élni, azoknak is, akik fogyatékossgal élnek. A demográfiai tendenciák – többek között a népesség gyors előregedése és a várható élettartam növekedése – azt jelzik, hogy egyre nagyobb szükség lesz az egészség, a jóllét és a tartós ápolás-gondozás előmozdítására, az egészségügyi és nyugdíjrendszerek pedig fokozottabb terhelésnek lesznek kitéve Európában. E kihívásra úgy kell tekinteni, mint új szolgáltatások kifejlesztésének, új munkahelyek teremtésének, az együttműködés új formái kialakításának és a társadalom fejlődésének lehetőségére. Az akadálymentes jóléti technológiák és a digitalizáció segíthet e kihívások leküzdésében.
10. Elengedhetetlen a fiatalok aktív bevonása a munkaerőpiacra és társadalomba. A fiatalok különösen veszélyeztetettek lehetnek, hiszen életük számos változással járó szakaszában vannak, nincs szakmai tapasztalatuk, de akár az is előfordulhat, hogy alapvető készségeik hiányoznak, oktatásuk és képzésük adott esetben nem megfelelő, szociális védelmi jogosultságaik és pénzügyi forrásaik korlátozottak, munkakörülményeik pedig bizonytalanok lehetnek ^(*).
11. A gyermeknevelés hosszú távú vállalkozás, ezért a demográfiai politika csak akkor lehet hatékony, ha megbízható és hosszú távú. A megfizethető és magas színvonalú kisgyermekkorú nevelésbe és gondozásba irányuló beruházások hozzájárulhatnak a demográfiai megújuláshoz és jelentős pozitív eredményeket hozhatnak, különösen a társadalmi-gazdasági szempontból hátrányos helyzetű gyermekek esetében, elősegítve, hogy a jövő munkaereje reziliensebbé váljon a demográfiai kihívásokkal szemben, ugyanakkor pedig jobb társadalmi hatásokat eredményeznek a teljes életcikluson keresztül.
12. Azoknak a tagállamoknak, amelyek lemaradásban vannak az iskolás kornál fiatalabb gyermekeket fogadó magas színvonalú és megfizethető gyermekgondozási létesítmények rendelkezésre állására vonatkozó barcelonai célkitűzés elérésében (a három éves és az iskolaköteles kor közötti gyermekek 90 %-a, illetve a három éves kor alattiak 33 %-a vegyen igénybe gyermekgondozási létesítményeket), további erőfeszítéseket kell tenniük e célkitűzés megvalósításáért, hogy felfelé irányuló konvergencia jöjjön létre.

^(*) European Parliament, in-depth analysis: „Demographic outlook for the European Union 2019” (Az Európai Parlament részletes elemzése: Az Európai Unió demográfiai kilátásai, 2019).

^(*) A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: „A méltányos áttárlást szolgáló erős szociális Európa”, 2020. január 14.

^(*) Ageing Europe, Looking at the lives of older people in the EU (Előregedő Európa. Pillantás az idősebb korosztály életére az Európai Unióban.), 2019. évi kiadás.

^(*) A Tanács ajánlása (2013. április 22.) az ifjúsági garancia létrehozásáról (2013/C 120/01).

13. A közpolitikákat olyan módon kell kialakítani, hogy azok megteremtsek azokat a feltételeket – többek között a gazdasági környezetet –, amelyek lehetővé teszik az egyének és családok számára, hogy annyi gyermeket vállaljanak, amennyit szeretnének, hogy jobb életminőséget élvezzenek, biztonságban éljenek, valamint megvalósítsák az egyensúlyt a munka, a családi élet és az ápolási-gondozási feladatok között.
14. A munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló 2019-es irányelv célja a nők és férfiak közötti egyenlőség biztosítása a munkaerőpiaci lehetőségek és a munkahelyi bánásmód tekintetében. Az irányelv ezt úgy kívánja elérni, hogy – a szociális jogok európai pillérének 9. alapelveiben foglaltakkal összhangban – azon munkavállalók számára, akik szülők vagy gondozók is, megkönnyíti a munka, a családi élet és a gondozási feladatok összeegyeztetését, valamint előmozdítja e feladatok egyenlő megosztását.
15. Az urbanizáció, a túl kevés álláslehetőség, az alacsony jövedelem és a szolgáltatások elégtelen volta miatt sok vidéki terület és szigeti régió lakossága csökken, ennek hatására pedig növekszik a vidék és a város közötti szakadék – mindezek miatt integrált stratégia elfogadására van szükség, amely az egyes területek sajátos adottságait figyelembevétele mellett lendületet ad e régiók fenntartható fejlődésének.
16. A közlekedési összeköttetések bővítése és a közösségi közlekedés további fejlesztése elősegíti az emberek szabad mozgását, megszünteti az összeköttetési hiányosságokat, és ebből következően erősíti a társadalmi kohéziót.
17. A demográfiai változások lehetőséget nyújtanak a nyugdíj-, az egészségügyi és a tartós ápolási-gondozási rendszerek átalakítására is. A hatékony egészségügyi rendszerek, valamint a rugalmas, megfelelő és az igényekhez igazított ápolási-gondozási modellek támogatta, tevékeny és egészséges időskor, illetve az előregedő népesség foglalkoztathatósága elengedhetetlen a szociális biztonsági és ellátórendszerek fenntarthatóságának biztosításához. A szociális védelmi rendszerek modernizációja szempontjából kulcsfontosságú a biztosított védelem kiterjesztése, a rendszerek igénybevételei lehetőségének, megfélelőségeinek és fenntarthatóságának a javítása ⁽⁹⁾, valamint az egészségügyi és társadalmi rendszerek olyan válságaival szembeni rezilienciájuk megerősítése, mint a Covid19-világjárvány.
18. Az EU társadalmait jelen pillanatban a hosszabb élettartam, az alacsonyabb termékenység és a magasabb képzettség felé mutató tendencia jellemzi. A jelenlegi helyzetről és a jövőbeli forgatókönyvekről átfogó, pontos és bizonyítékokon alapuló kép kialakítása a migrációra, a termékenységre és a mortalitásra vonatkozó adatoknak ⁽⁷⁾ az iskolai végzettségre, a tényleges készségzintre, a munkaerőpiaci részvételi arányokra és egyéb szocio-demográfiai mutatókra vonatkozó adatokkal együtt végzett vizsgálatával lehetséges. A bizonyítékokon alapuló szakpolitikai döntéshozatalhoz érvényes, releváns és naprakész, nem és életkor alapján bontott adatokra van szükség. A demográfiai folyamatokra és az azokat befolyásoló tényezőkre, valamint a nők és férfiak összes korosztályának sajátos szükségleteire és preferenciáira vonatkozó, folyamatosan frissített adatok a demográfiai politika kidolgozásának és eredményei értékelésének alapvető eszközei.
19. A demográfiai politika kialakítása során nagy szükség van az ágazatközi koordinációra, valamint a szociális, családjogi, egészségügyi, foglalkoztatási, oktatási és ápolási-gondozási szolgálatok együttműködésére és az összes gazdasági ágazat bevonására, figyelembe véve az egyes tagállamok gazdasági körülményeit.
20. A siker kulcsa az összes – nemzeti, regionális és helyi – kormányzati szint közötti hatékony koordináció és együttműködés, valamint a szociális partnerek, a civil társadalom és az egyéb érdekelt felek bevonása, illetve az, hogy mindezek a szereplők minden szinten együttműködjenek a siker érdekében,

TEKINTETTEL ARRA, HOGY

21. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „Demográfiai kihívások az EU-ban a gazdasági és fejlődési egyenlőtlenségek fényében” című feltáró véleménye hangsúlyozza, hogy a magas színvonalú, hozzáférhető és megfizethető oktatás, segítségnyújtás és gondozás (a gyermekek, a fogyatékkal élő és az idősek számára) alapvető fontosságú a demográfiai kihívások kezeléséhez és a népességnövekedés támogatásához. ⁽⁸⁾
22. A tevékeny időskor és a nemzedékek közötti szolidaritás európai éve (2012) keretében közvetített üzenet ma is érvényes: a generációk közötti szolidaritás kiállja az előregedő társadalom jelentette próbát.

⁽⁹⁾ Együttes foglalkoztatási jelentés (6346/20).

⁽⁷⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/population/overview>

⁽⁸⁾ <https://www.eesc.europa.eu/hu/our-work/opinions-information-reports/opinions/demographic-challenges-eu-light-economic-and-development-inequalities-exploratory-opinion-request-croatian-presidency>

23. A jóléti gazdaságról szóló következtetésekben (2019) a Tanács számos olyan elemre mutat rá, amely kulcsfontosságú gazdaságaink és társadalmaink rezilienciája és jövőbeli jóléte szempontjából: ilyen egyebek mellett a hozzáférhető és magas színvonalú oktatás és képzés, illetve az egész életen át tartó tanulás, a méltányos munkahelyi politikák, a megfelelő és fenntartható szociális védelmi rendszerek, a szolgáltatások igénybevételének lehetősége, a digitalizáció és a technológia területén zajló egyéb folyamatok,

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT, HOGY:

24. a szociális partnereket, a civil társadalmat és az egyéb érdekelt feleket hatáskörük szerint bevonva DOLGOZZANAK KI egy demográfiai politikai keretet, illetve TEGYÉK AZT NAPRAKÉSSZÉ;
25. KEZELJÉK a munkaerő-kínálat és -kereslet közötti összhang jelenlegi és jövőbeli hiányát, tekintve, hogy a digitális transzformáció, a globalizáció és a demográfiai változások a munkahelyek létrehozásán és megszüntetésén keresztül, valamint azzal, hogy megváltoztatják a meglévő foglalkozásokat, formálják a munkaerőpiaci igényeket, és ennek során vegyék figyelembe a demográfiai változásoknak a munkaerőpiaci folyamatokra gyakorolt hatását annak érdekében, hogy az összes régióban kihasználhassák a digitális transzformáció és a globalizáció nyújtotta előnyöket új munkahelyek létrehozására;
26. megfizethető, hozzáférhető és inkluzív, minőségi oktatás és képzés, illetve az egész életen át tartó tanulás biztosításával ÖSZTÖNÖZZÉK a készség szint – egyebek mellett a digitális készség szint – növelését annak érdekében, hogy megkönnyítsék a munkaerőpiacra való belépést és fenntartsák a gazdasági növekedést, a társadalmi befogadást és az önmegvalósítás lehetőségét mind a nők, mind a férfiak számára;
27. ÖSZTÖNÖZZÉK és MOZDÍTÁSÁK ELŐ a készségek elsajátítását a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (STEM) terén és ösztönözzék a fiatalokat – főként a fiatal nőket – arra, hogy STEM-életpályát válasszanak, ösztönözzék és mozgítsák elő továbbá az oktatást és képzést, a kutatást, az innovációt és a mesterséges intelligencia területét célzó olyan beruházásokat, amelyek elősegíthetik, hogy az EU kezelni tudja a demográfiai kihívásokat, valamint növelhetik a termelékenységét és fenntarthatják a gazdaság növekedését a munkaképes korú népesség csökkenése mellett is, és olyan magas színvonalú munkahelyek létrehozását eredményezhetik, amelyek vonzzák a tehetséget;
28. TUDATOSÍTSÁK a nők és az alulreprezentált csoportok – különösen a fiatalok, az idős munkavállalók és a fogyatékkal élő – bevonásának fontosságát, hogy bővüljön minden korosztály és társadalmi csoport munkaerőpiaci részvétele annak érdekében, hogy enyhíteni lehessen a népesség előregedésének a szociális védelmi rendszerek fenntarthatóságára gyakorolt hatását, illetve hogy elő lehessen mozdítani az egyenlőséget;
29. HAJTSANAK VÉGRE az esélyegyenlőségen alapuló inkluzív társadalmi és foglalkoztatási szakpolitikákat, különösen a munka és a magánélet közötti egyensúlyra irányuló politikákat a nők munkaerőpiaci részvételének előmozdításával, mind a nők, mind a férfiak számára biztosított rugalmas munkafeltételekkel, elérhető és megfizethető, minőségi gyermekgondozási és tartós ápolási-gondozási szolgáltatások biztosításával, valamint a háztartási és ápolási-gondozási feladatok férfiak és nők közötti egyenlő megosztásával, így lehetővé téve, hogy a szülők és az ápolási-gondozási feladatokat ellátók is a munkaerőpiac és a társadalom aktív tagjai lehessenek;
30. LÉPJENEK ELŐRE azon alapelv érvényesítése és biztosítása terén, miszerint a nők és a férfiak egyenlő értékű munkáért egyenlő díjazásra jogosultak, annak érdekében, hogy megszüntessék a foglalkoztatás, a javadalmazás és a nyugdíjak terén a nemek között fennálló különbségeket;
31. ÖSZTÖNÖZZÉK a gyermekek érdekében eszközölt beruházásokat, mivel azok a szociális beruházások azon formái, amelyek a jövőben a legnagyobb megtérüléssel járnak. E beruházások közé tartozik a nemzedékről nemzedékre öröklődő szegénység megszüntetése a gyermekszegénység enyhítésére irányuló célzott beruházások segítségével;
32. MOZDÍTÁSÁK ELŐ és HELYEZZÉK ELŐTÉRBE azokat a megfelelő és koordinált szakpolitikákat, amelyek különféle pénzügyi és egyéb támogatást (pl. fizetett szabadságot, gyermekek után járó ellátást, megfelelő adó- és juttatási rendszereket, támogatott lakhatást és diáktámogatást) biztosítanak a családoknak, különösen azoknak, amelyek gyermekeket nevelnek, beleértve az innovatív megoldásokat is;
33. EMELJÉK KI a generációk közötti szolidaritás jelentőségét, MOZDÍTÁSÁK ELŐ a tevékeny és egészséges időskort és BIZTOSÍTSÁK, hogy a népesség idősödő tagjai és családjaik hozzájussanak a szükséges támogatáshoz, így az életterük rugalmas átalakításának lehetőségéhez, az e-egészségügyi szolgáltatásokhoz és a mesterséges intelligenciához, mert ezek nagyban hozzájárulnak az öregedés és az autonómia elvesztése jelentette kihívások leküzdéséhez;

34. BŐVÍTSEK a lakosság körében az időseknek az önálló és méltó élethez és az önrendelkezéshez való jogáról való ismereteket, továbbá a társadalmi részvételhez való – akár a jelenlegi Covid19-világjárványhoz hasonló válságok esetén is érvényesíthető – jogokról szóló ismereteket, előmozdítva az egészséges és tevékeny időskort, és beruházva a szociális védelembe, valamint minden tekintetben szem előtt tartva az idősekkel szembeni pozitív bánásmódot;
35. ÉRVÉNYESÍTSEK a fogyatékkal élő idősök jogait, biztosítva a tisztességes életkörülményekhez és a közösségi életben való teljeskörű részvételhez való jogukat, valamint MÉRJÉK FEL a rokkantsági és az öregségi nyugdíjak közötti kompatibilitást;
36. KEZELJÉK a tartós ápolás-gondozás iránt az előregedés miatt megnövekedett igényből adódó kihívásokat és AKNAZZÁK KI az abban rejlő lehetőségeket, továbbá TÉRKÉPEZZÉK FEL, hogy a digitalizációt és a jóléti technológiákat miként lehet jobban integrálni az ápolási-gondozási szolgáltatásokba, hogy javuljon azok elérhetősége és nyújtása;
37. AZONOSÍTSAK azokat a területeket és régiókat, amelyek esetében beavatkozásra lehet szükség a közlekedés hozzáférhetősége tekintetében, mivel a közlekedés hozzáférhetőségének hiánya gyakran jár együtt a magas szintű oktatásban és képzésben való részvételnek, valamint a kultúrához való hozzáférésnek, a munkaerőpiacra való belépés lehetőségének, továbbá az egészségügyi szolgáltatások igénybevételi lehetőségének a hiányával;
38. a nemzeti körülményeket tekintetbe véve BIZTOSÍTSAK, hogy – függetlenül a munkaviszony típusától és időtartamától – minden munkavállaló részesüljön megfelelő szociális védelemben, valamint hogy – hasonló feltételek mellett – az önfoglalkoztatók is részesüljenek abban ⁽⁹⁾ ⁽¹⁰⁾;
39. MÉRLEGELJÉK – amennyiben helyénvalónak, a nemzeti hatáskörök tiszteletben tartásával – a jogszerű migrációt a munkaképes korú népesség csökkenésének mérséklése céljából;

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT ÉS AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGOT, HOGY SAJÁT HATÁSKÖRÜK KERETEIN BELÜL, A TAGÁLLAMI SAJÁTOSságokat FIGYELEMBE VÉVE, VALAMINT A SZOCIÁLIS PARTNEREK SZEREPÉT ÉS ÖNÁLLÓSÁGÁT TISZTELETBEN TARTVA:

40. MOZDÍTSAK ELŐ a szociális jogok európai pillére alapelveinek érvényesítését, mert ez szükséges lépés az esélyegyenlőség, a munkaerőpiacra való belépés, a tisztességes munkafeltételek, valamint a szociális védelem és a társadalmi befogadás biztosításának irányába;
41. HAJTSANAK VÉGRE bizonyítékokon alapuló, hatékony szakpolitikai beavatkozásokat nemzeti és uniós szinten a demográfiai változásokból adódó közös kihívások kezelésére, egyebek mellett a magas színvonalú tartós ápolás-gondozás rendelkezésre állása, valamint a szociális védelmi rendszerek fenntarthatósága és megfelelősége tekintetében;
42. KEZELJÉK az Unión belüli mobilitás egyenlőtlenségeit annak érdekében, hogy növekedjen a társadalmi kohézió, valamint hogy a képzett munkaerő elvándorlása helyett a képzett munkaerő cirkulációja vagy bevándorlása legyen jellemző, továbbá TÖREKEDJENEK a munkaerő folyamatos továbbképzésére és átképzésére, figyelembe véve a munkaerőpiac dinamikus természetét és a környezeti, technológiai és demográfiai átalakulást a regionális különbségek, a vidék elnéptelenedése és a városi kihívások leküzdése érdekében;
43. BŐVÍTSEK az „ezüst gazdaságra” vonatkozó tudásbázist, illetve ismereteket, TUDATOSÍTSAK annak fontosságát és az általános pozitív hatásaiban rejlő lehetőségeket, melyeknek a gazdasági és az emberi szükségletek egyensúlyán kell alapulniuk;
44. ÖSZTÖNÖZZÉK az olyan innovatív megoldásokat, amelyek megkönnyítik az idősök – képességeik és hajlandóságuk szerinti – társadalmi és munkaerőpiaci részvételét és hozzáadott értéket biztosítanak ahhoz, és amelyek minden szakpolitikai terület tekintetében ösztönzik és támogatják a tevékeny és egészséges időskort, továbbá MOZDÍTSAK ELŐ a fogyatékkal élő idős emberek jogainak érvényesülését;
45. NÖVELJÉK a megfizethető, magas színvonalú és – adott esetben – integrált szociális, családsegítő, egészségügyi, foglalkoztatási, oktatási, lakhatási, ápolási-gondozási és közlekedési szolgáltatások hozzáférhetőségét, amelyek fontos tényezők lehetnek a városi/vidéki szakadék áthidalása szempontjából;
46. ERŐSÍTSEK MEG képességüket a Covid19-világjárvány kitörésének hatására előálló lehetséges új demográfiai kihívások enyhítésére, és BIZTOSÍTSAK a társadalom rezilienciáját;

⁽⁹⁾ A Tanács 2019. november 8-i ajánlása a munkavállalók és az önálló vállalkozók szociális védelemhez való hozzáféréséről (HL C 387., 2019.11.15., 1. o.).

⁽¹⁰⁾ A szociális jogok európai pillére.

47. KÖVESSÉK NYOMON a Covid19-világjárvány jelenlegi fázisának leküzdésére szolgáló koordinált és inkluzív stratégiát felvázoló, a reziliensebb, fenntarthatóbb és igazságosabb Európa megteremtésére irányuló közös európai ütemterv ⁽¹⁾ végrehajtása terén tett előrelépést, valamint ERŐSÍTSEK MEG a gazdasági stratégiák koordinációját annak érdekében, hogy helyreálljanak a termelési folyamatok és a munkaerőpiac működése;

FELKÉRI AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGOT, HOGY:

48. DOLGOZZON TOVÁBB egy, a demográfiai folyamatok kezelése érdekében naprakész, következetes, megbízható, összehasonlítható és hozzáférhető, nem és életkor alapján bontott adatok gyűjtésére szolgáló közös alap, valamint az egész Unióban használható interaktív eszköz kifejlesztésén, továbbá TÁMOGASSA a demográfiai kihívások kezelésére szolgáló nemzeti szakpolitikákat, figyelembe véve a demográfiai előrejelzéseket és a demográfiai változásoknak az európai társadalomra gyakorolt, azonosított hatásait, melyek különösen fontosak a Covid19-járvány utáni helyreállítás szempontjából;
49. adott esetben DOLGOZZON KI megfelelő és differenciált – esetleg célzott uniós támogatást is magában foglaló – stratégiát a tagállamok, továbbá vidéki területeik, szigeteik és más olyan régiók számára, amelyeket a leginkább akut módon érint a népességszökkenés, különös tekintettel az olyan területekre, ahol ez az álláslehetőségek, a szolgáltatások és a közlekedési összeköttetések hiányának a következménye, mégpedig kifejezetten abból a célból, hogy vonzóvá tegye e régiókat az emberek számára;
50. GONDOSKODJON RÓLA, hogy minden szakpolitikai javaslatot és kezdeményezést a gazdasági, környezeti és társadalmi hatásvizsgálatokkal párhuzamosan elvégzett, átfogó demográfiai és területi hatásvizsgálat kíséretén, abból a célból, hogy a lemaradó régiók élénkebbé és vonzóbbá váljanak, így hozzájárulva az Unió társadalmi és területi kohéziójához;
51. INDÍTSON átfogó gondolkodási folyamatot a népesség elöregedéséről és annak összes következményéről, többek között annak az Unió gazdaságára és társadalmára gyakorolt hosszú távú hatásairól, majd – a tagállamok hatáskörének megfelelő figyelembevételével – indítson konkrét kezdeményezéseket azzal a céllal, hogy e kihívásból új lehetőségeket kovácsoljon, és így hosszú távon az inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés és szociális védelmi rendszerek biztosítására törekedjen;
52. a munka és a családi élet egyensúlyát szem előtt tartva TEGYEN JAVASLATOT egy kifejezetten a nők munkaerőpiaci részvételének növelésére irányuló, tartós ápolási-gondozási stratégiára annak érdekében, hogy fenntartható legyen az inkluzív és megkülönböztetésmentes gazdasági növekedés, valamint hogy csökkenteni lehessen az általánosságban a népesség elöregedése miatt az államháztartásokat és a szociális kiadásokat érintő nyomást és kockázatokat;
53. megfelelő időben NYÚJTSON BE javaslatot egy európai gyermekgaranciára vonatkozóan;
54. JAVASOLJA, hogy a 2023-as évet nyilvánítsák a gyermekszegénység elleni küzdelem európai évévé;
55. BIZTOSÍTSA, hogy az uniós alapokon keresztül megvalósuló beruházások mind nemzeti, mind regionális szinten kézzelfoghatóan járuljanak hozzá a demográfiai kihívások kezeléséhez, figyelembe véve az Unión belüli mobilitást, konkrét intézkedéseket határozva meg a demográfiai tendenciák leginkább akut hatásainak enyhítésére, valamint megteremtve a legjobb gyakorlatok cseréjének lehetőségét, hogy az érdekelt felek tanulhassanak egymás tapasztalataiból;
56. BIZTOSÍTSA, hogy a demográfiai kihívásokat megfelelő módon vegyék figyelembe az európai szemeszter folyamán, különösen azoknak a gazdaságra és a szociális védelmi rendszerekre gyakorolt hatása tekintetében, egyszersmind szem előtt tartva az egyes tagállamokban fennálló körülményeket;

FELKÉRI A FOGLALKOZTATÁSI BIZOTTSÁGOT ÉS A SZOCIÁLIS VÉDELEMMEL FOGLALKOZÓ BIZOTTSÁGOT, HOGY:

57. a jelenleg használt mutatók alapján és adott esetben más, különösen a gazdaság és a pénzügy területén hatáskörrel bíró érintett tanácsai előkészítő szervekkel együttműködve TÖREKEDJENEK a munkaerőpiacot és a társadalmi-gazdasági kohéziót illető megfelelő, nemek és életkor alapján bontott demográfiai mutatók kidolgozására, illetve e mutatók naprakészen tartására, és ha szükséges, FEJLESSZENEK KI új mutatókat;

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication_-_a_european_roadmap_to_lifting_coronavirus_containment_measures_0.pdf

58. ÖSZTÖNÖZZE a munkaerőpiacot és a társadalmi-gazdasági kohéziót illető, a demográfiai kihívások leküzdését célzó legjobb gyakorlatok cseréjét a tagállamok között;

FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT ÉS A SZOCIÁLIS VÉDELEMMELE FOGLALKOZÓ BIZOTTSÁGOT, HOGY:

59. KÉSZÍTSENEK tanulmányt a demográfiai változásoknak a nyugdíjrendszerek és a tartós ápolás-gondozás megfelelőségére gyakorolt hatásáról.
-